

fremhævet — ikke er væsentlig andet end det, der allerede staar i Loven. — Det andet Punkt, paa hvilket der ogsaa lagdes stor Vægt, var dette, at Flertallet ikke kunde gaa med til Anvendelsen af 20 Mill. Kr. Den ærede Ordfører sagde ikke noget om, hvor meget man i den Henseende mente at kunne gaa til. Jeg haaber, at dette maa komme ind under de Punkter, paa hvilke det er forbeholdt den højtærede Minister at mægle, thi at Flertallet allerede nu skulde have fastslaaet Størrelsen af den Sum, som vil komme til at staa i Loven, hvis Lovforslaget bliver vedtaget, antager jeg dog ikke. — Det tredje Punkt, der blev fremhævet som hørende til dem, der blev lagt megen Vægt paa, og med Hensyn til hvilke der ikke kunde gives efter, er Spørgsmaalet om Taksationen. I mine Øjne hører dette til de uskyldigste af de Forslag, Flertallet stiller. Jeg ved ikke, hvad det andet Ting vil sige dertil, men jeg kan ikke tænke mig, at man skulde lade Loven falde paa dette Spørgsmaal, om det lovlige skal være tilladt at lade foretage en Taksation paa Statens Bekostning. Det synes jeg i ethvert Tilfælde.

Det interesserede mig at høre, at et af de Spørgsmaal, som man tidligere har anset for de vigtigste, og som i mine Øjne har været Hovedspørgsmaalet, nemlig om, hvor store Krav der kan stilles til Landarbejderne selv, ikke længere regnes blandt de allervæsentligste, men er kommet ned i anden Række blandt dem, som man muligvis kunde vente løste. Denne Udtalelse giver mig noget Haab om, at man ved fortsat Forhandling kunde komme til en Overenskomst. Jeg tilstaar, at jeg i øvrigt ellers har været tilbøjelig til at se ret skeptisk paa denne Sag efter den Gænge, den var kommen i. Om det imidlertid vil være den rigtige Vej at gaa, at Landbrugsministeren allerede, før Lovforslaget forlader dette Ting, stiller sine Forslag, og at Landstinget her gør alle de Indrømmelser, det vil gøre, anser jeg for tvivlsomt. Jeg vilde sætte overordentlig Pris paa — og altsaa godt kunne slutte mig til den ærede Ordførers Henstilling — at den højtærede Minister tog Sagen i sine Hænder og tilbød sin vægtige Mægling, hvad vi jo for øvrigt ogsaa have Grund til at vente, at den højtærede Minister vil gøre efter de Udtalelser, han fremkom med i det andet Ting. Men jeg er tilbøjelig til at tro, at denne Mægling vil være af større Virkning, naar den fremkommer paa et senere Tidspunkt.

Jeg kan, som Sagen foreligger i Øjeblikket, kun anbefale mine Meningsfæller at stemme mod alle Ændringerne, men det skal ikke afholde mig personlig fra paa et senere Tidspunkt at vise en Imødekommen paa de Punkter, hvor jeg mener, at en saadan Imødekommen vil være forsvarlig, men dertil er Tidspunktet endnu ikke kommet.

Johansen: Jeg kan tiltræde de Udtalelser, som ere faldne fra den sidste ærede Taler, men jeg kunde dog have Lyst til om enkelte Punkter at fremsætte nogle Bemærkninger, skønt det jo er en Sag, som har været drøftet saa ofte i dette Ting, at det vil være vanskeligt at finde noget nyt. Men Sagen er jo i sig selv af saa stor Vigtighed, at det maa være meget om at gøre, at man efter saa lang Tids Forløb kunde være i Stand til at faa noget ud af dette Lovforslag, thi der er saa mange, der ude omkring paa Landet vente paa, at vi paa dette Omraade skulde kunne naa at faa noget ført igennem.

Det Punkt, der har været vanskeligst at komme over, møder man i det første Ændringsforslag, der drejer sig om, hvor meget Arbejderen selv skal møde med, naar han skal overtage en saadan Ejendom. Jeg har nu i Sommer haft Lejlighed til at være sammen med en Del Landarbejdere, og det har da været mig meget om at gøre at erfare, hvorledes Stemningen er blandt dem, idet jeg tillægger den overordentlig stor Betydning. Jeg har ogsaa haft Lejlighed til at være sammen med en Del Husmænd, altsaa Mænd, der have et mindre Jordbrug, og det var mig da om at gøre at faa Rede paa, hvorledes de se paa disse Forhold. Disse praktiske Mænd, som altsaa gennem det lille Jordbrug have gjort Forsøg paa, hvad man er i Stand til at indvinde paa en saadan Maade, have, naar der har været Tale om, hvor meget man med Rimelighed kunde forlange, at en saadan Arbejder skulde møde med, sagt mig deres Mening. Det er jo nemlig en given Ting, at naar man kommer til Landarbejderne selv, ville de udtale sig for det mindst mulige; men kommer man til Husmændene, altsaa til dem, der have Erfaring paa dette Omraade, og stiller Spørgsmaalet til dem, tror jeg, man faar det rette Resultat at vide. Og de have da gentaget for mig ikke en, men mange Gange Sørg dog endelig for at sætte Summen ned til det mindst mulige. Det er derfor min Anmodning til dette høje Ting, at det dog endelig maa gaa til at stille Arbejderen under saa-